Blahoslavený Bronislav Markiewicz

narození **13. července 1842 -** úmrtí **29. ledna 1912**
Svátek slavíme 30. ledna

Když si svatí nerozumí a jeden zraňuje druhého anebo spor o pití piva

Bronisław Markiewicz se narodil v Pruchniku ve východním Polsku, které v té době bylo zabráno Ruským impériem 13. července 1842. Teď je to arcidiecéze Przemysl. Polsko po posledním dělení v roce 1795 mezi Pruskem, Ruskem a Rakousko Uherskem jako státní útvar neexistovalo. Narodil se jako šesté dítě z jedenácti dětí. Byl pokřtěn na jméno Bronisław Bonaventura. Jeho otec Jan Markiewicz, byl starostou. Rodiče měli také kus pole, na kterém pracovali, ale ne zas tolik, aby jen toto mohlo uživit rodinu. Rodiče se také zabývali obchodem. Otec byl velice váženým člověkem, a proto si ho lidé, vybrali jako starostu. Maminka Maria nazývaná Marianna byla s tolika dětmi samozřejmě doma. Jeho rodiče patřili ke střední vrstvě.

Když měl Bronislav, zvaný Bronek, čtyři roky (1846), tak tam vypuklo povstání. Do jeho paměti se mu vryli, z povídání starších lidí tragické obrazy. Velice si pamatoval těžkou situaci doma, protože po delší dobu v důsledku neúrody panoval doma hlad. V tom se jeho dětství podobá Donu Boskovi, který taky v dětství zažil veliký hlad. Do základní školy chodil v Pruchniku. Už jako školák projevoval velikou starost o potřeby druhých lidi. Někdy se ze školy vracel celý uplakaný z hladu. Když se se ho sestra a maminka zeptali, proč pláče, že mu přece dali peníze na jídlo. On odpovídal, že dali, ale že potkal člověka, který měl veliký hlad tak mu dal všechno, co měl. Matka vedla děti ke zbožnosti a připravovala je na tvrdý život, který rozhodně v 19. století nebyl lehký.

I když v rodině dostal solidní náboženskou katolickou formaci, tak v pátém ročníku klasického gymnázia, pod vlivem četby nekřesťanských autorů a výsměchu ze strany učitelů, kteří se vysmívali víře a kteří hlásali jenom racionalizmus, tak si prožil velikou krizi víry, která trvala půl roku. V pozdějších letech vzpomínal, že vlivem četby o dějinách, novel a podobných knih v němčině, ale taky řeckých a latinských autorů, tak víru ztratil. Ztratil taky vnitřní harmonii, a tak byl neklidný a v duši rozhodně pokoj neměl.

V zoufalství se Bronislaw utíká k velký polským spisovatelům. Jeden ho velice dojal, a tak padl na kolena a vroucně prosil: „Bože, když existuješ tak dej se mi poznat, abych viděl pravdu. Učiním pro tebe všechno, co po mně budeš chtít. Jsem připraven na všechna pokoření“. Bůh ho vyslyšel. V tom okamžiku ba jeho duše ponořena do světla. Uvěřil jsem, tomu, co učí Svatá církev. Ihned si vykonal generální svátost. Konverze však ještě znamenala tvrdý boj na morálním poli. Potom ještě mnohokrát padne a prosí: Ty Ježíši neopouštěj mne.
Do srdce mu vstoupil pokoj a ten pokoj tam zůstal po celý život.

Když mladý Bronislaw 23. července 1863 odmaturoval, vstoupil do semináře v Przemyśl protože cítil povolání ke kněžskému stavu. Když řádně dokončil studia tak byl 15 září 1867 vysvěcen na kněze a byl poslán do farnosti Harta a v diecézi za kterou studoval. Nadšeně se vrhnul do pastorační práce: zpovídal, kázal, vyučoval katechismus. Velice pilně pracoval na vykořenění zel, které ohrožovaly společnost a farnost: alkoholismu a vášnivé jednání. Don Bronislaw Markiewicz nakonec tam působil šest let. Na jeho působení ve vesnici Harta vzpomíná jeden jeho posluchačů v semináři a pozdější kněz Władysław Sarna takto:

„Don Bronislaw Markiewicz během svého působení v Hartě musel často absolvovat dlouhé cesty pěšky po okolních vesnicích a osadách, aby tam mohl vyučovat děti katechismus. Během zimy na těchto cestách mu omrzli ruce i nohy. Po návratu z takových cest si vzal jenom chleba a vodu. Po celodenní práci vstupoval do kostela a vedl dlouhé rozhovory s Pánem Ježíšem před svatostánkem. Když byl kostel zamčený, tak adoroval před dveřmi kostela. Z jeho iniciativy vybodoval pán farář v okolních vesnicích kaple. Dnes jsou tam normální fary“.

V březnu 1870 se stal kaplanem u „Domu“ v Przemyślu. Už v pět hodin ráno čekal ve zpovědnici na

penitenty. Podle Bronisława Markiewicze kněz, který čeká ve zpovědnici je hlasem dobrého Pastýře. Nejednoho člověka čekající kaplan oslovil víc než kázání. Pracoval taky jako kaplan ve vězení. Ve volných chvílích, obcházel podle svého zvyku, okolní vesnice a vyučoval katechismu děti, které pásly krávy. Dětem se to ze začátku moc nelíbilo. Později sotva ho uviděly tak běžely k němu. Aby mohl účinněji pracovat mezi inteligenci tak začal v roce 1873 studovat filosofii a pedagogiku na Universitě ve Lvově a následující rok se přestěhoval do Krakova. Univerzitní studia ho měla vyzbrojit v boji proti positivismu i proti moderním idealistům. Bohužel z neznámých příčin studia neukončil zkouškami. Mohla to být i církevní autorita, která ho odvolala. Tato studia se mu, ale budou hodit, až bude profesorem v semináři.

Studium mu pomohlo hlouběji poznat společensko-etické problémy kapitalizmu 19. století. Ve světle těch problémů pracoval na integrálním výchovném systému, který reprezentovalo heslo: posvěcení a práce. 18 února 1876 byl jmenován farářem ve farnosti Gac a od 23. srpna 1877 byl farářem i farnosti Blažowa. Tato farnost měla tehdy osm tisíc farníků. Hlavním problémem ve farnosti byl taky alkoholismus. Don Markiewicz se od samého začátku neustále modlil za obrácení farníků, ale nezanedbával rovněž lidských prostředků, aby to zarazil. Postupně do toho zapojoval mládež i muže. Naučil je hrát šachy a jiné hry. Mládež shromažďoval také na faře. Tato i jiná činnost způsobily, že hospoda se vyprázdnila. Jeden z jeho z důvtipných vynalezu proti alkoholismu a rvačkám bylo toto: Víme, že tam kde se zakoření alkoholismus, dochází ke rvačkám a často i k rodinným tragédiím. Ve farnosti to bylo podobné.

Svatba a křtiny byly v té době dlouhé a hlučné. Aby zabránil jejich degradaci tak pán farář požadoval, aby hospodář před manželským slibem svého syna, anebo dcery složil do farářových rukou kauci – určitou sumu peněz, která mu bude vrácena, když svatební veselí proběhne klidně. Jinak se měly peníze rozdělit mezi chudé ve farnosti. Tento prostředek se ukázal velice účinný. Otcové rodin dávali veliký pozor, aby se u nich během svatby anebo během křtu něco nepřihodilo. Daleko ostražitější byla i mládež, aby rodičům nezpůsobila ztrátu kauce. Dávali však pozor i ti, kteří by z toho měli prospěch.

Jednou stará žebračka Uršulka, která hlídala před každým domem, kde byla svatba anebo křtiny, aby byla první, kdo by věděl, že se někde strhla nějaká bitka. Jednou vběhla celá natěšena na faru a křičela: Pane faráři, pane faráři, porvali se tam, porvali se tam. Kauce bude patřit chudým. Ať jim, Pán Ježíš dá zdraví, rvali se. Jako farář začal taky budovat bohatou farní knihovnu se zemědělskou tematikou, rozšiřoval mezi rolníky taky časopisy, které se zabývaly tím, co je v zemědělství nového, a tak pomáhal rolníkům poznávat nové metody hospodaření, objevili se tam i ovocné sady, rozvinulo se včelařství, chov dobytka, chování drůbeže a podobně.

Ve farnosti vzniklo i družstvo vzájemné pomoci. O rok později se stal také farářem osamocené farnosti Blažowa. Don Markiewicz tam s pomocí okresního hejtmana otevřel tkalcovský spolek, a tak se zasloužil o povznesení životní úrovně celé farnosti i okolí. Taky poslal nejschopnějšího tkalce na studia do Čech a student, když se vrátil potom domu, tak založil tkalcovskou školu. Don Markiewicz však angažováním se v sociální oblasti neopouštěl pastoraci. Neustále v lidech probouzel úctu a lásku k pánu Ježíši v Nejsvětější svátosti, a zvyk co nejčastěji přidupovat ke svatému přijímání.
Místnímu biskupovi Lukášovi Solecki, z Przemyslu, nezůstala utajená činnost horlivého kněze, a tak dona Markiewicz v roce 1882 jmenoval profesorem pastorační teologie ve Velkém Semináři v Przemyśl.

Don Bronisław Markiewicz však v sobě objevil touhu vstoupit do nějakého řádu. Potom, co k tomu dostal souhlas od svého biskupa, vzdal se všech závazků v diecézi a vyjel hledat svůj klášter do Italie. V Itálii se potkal na Valdoku se svatým Janem Boskem. Don Bronisław Markiewicz byl Donem Boskem velice nadšen a tak se rozhodl vstoupit do Kongregace Salesiánů, kterou Don Bosko založil a která se zabývala výchovou nejchudší a nejopuštěnější mládeže a službě lidových vrstev. Jako salesián se připravoval ve škole Dona Boska na úkol vychovávatele a pastoračního pracovníka mezi mládeží v Polsku.

Z dokumentů víme, že 1. ledna 1886 začal noviciát v San Benigno Canavese. V Noviciátě se od ostatních odlišoval svou velikou pokorou a poslušností. Don Bronisław Markiewicz znal velice dobře Stanovy a pravidla Kongregace Dona Boska, které splňovali všechny jeho touhy, a tak byl přesvědčen, že je na správném místě, kde bude moci jednak účinně pracovat a dospěje ke svatosti, aby mohl posvětit svůj národ. Don Bosko snad když uvážil jeho věk a kvality zkušeného kněze, tak mu dovolil, ale jenom před ním v důvěrné atmosféře jeho světnice, složit 25. března 1887 řeholní sliby poslušnosti chudoby a čistoty.

Pravděpodobně hlavní sekretář ani o tom nebyl informován, protože v katalogu z roku 1888 není na seznamu ani s časnými ani s věčnými sliby. Až v roce 1889 a v roce 1892 ho nacházíme na seznamu členů s věčnými sliby. Jako Salesián vykonával různá poslání, kterými ho představení pověřili. Vyjádřil přání vrátit se do Polska ještě s dalšími Poláky a se salesiánem Augustinem Czartoryski, který měl být hlavou podniku, a založit tam salesiánský dům. To, čím byl pověřen, plnil s velikým nasazením a horlivě. Strávil dva roky v turínském domě svatého Jana Evangelisty e dva roky v domě pro odpočinek v Mathi.

V těchto domech zpovídal a zabýval se formací kleriků, přednášel dějiny a teologii a někdy kázal i salesiánům. Překládal také sny Dona Boska. Don Markiewicz byl také osobním učitelem salesiána, polského prince, Augustína Czartoryski, kaplanem sester salesiánek. Augustín Czartoryski však onemocněl a nakonec umřel. Jeho pojetí duchovního života bylo velice náročné. „Spiritualita Dona Boska – napsal 30 srpna 1888, ve svém duchovním deníku – v obětování sebe sama z lásky k Bohu a k bližnímu. Bližní, který nám byl svěřen, se často ukáže vůči nám nepřátelský, proto je třeba mlčet, trpělivě snášet odpor, podezírání, útoky, pomluvy, na všechno odpovídat láskou. Když bližní od nás nic nechce přijmout, je třeba si dovolit, aby se tím člověkem zabývali druzí. Je třeba vždycky zapomínat na sebe, pohrdat svým já“. Don Markiewicz v kázáních vždycky hlásal zapírání sebe sama a vlídnost a pokoru.

Naděje Dona Markiewicz nebyly neopodstatněné, mnoho mladých lidi v polské zemi, především v té časti, kterou okupovalo Prusko, hledalo možnost výchovy ve vzdálené Itálii, a tak přicházeli do salesiánských institutů. Pro tuto mládež s finančním přispěním prince Augustína Czartoryski připravili salesiáni jeden dům v Lombriasko. V prvních letech vlády blahoslaveného Dona Michala Rua, nástupce Dona Boska, se připravovali na salesiánské misie v polských zemích, polští studenti.

Hlavou výpravy měl být blahoslavený Augustín Czartoryski. Polský princ Augustín Czartoryski byl vysvěcený na kněze 2. dubna 1892, ale o rok později (8 dubna 1893) umírá v Alassio v pověsti svatosti. Don Bronislaw Markiewicz o svých plánech s radostí mluvil s představenou karmelitek matkou Saveria, bosou karmelitánkou z Krakova, příbuznou prince Augustína Czartoryski. V jednom dopise 5 června roku 1889 ji napsal:
„Náš ctěný don Rua, náš hlavní představený, mi řekl, že pošle prince Augustína Czartoryski jako vůdce salesiánské misie do Polska. Pravděpodobně tam budu poslán i já. Augustín Czartoryski tento rok přijme kněžské svěcení, asi na podzim. Matko, modlete se, a poproste i sestry o modlitbu, aby se to stalo, co nejdříve“.

V případě Don Markiewicz lékaři neuměli stanovit přesnou diagnózu (celkové oslabení organismu, hemoragie), nepředpovídali, že by se vzchopil. On se však začal léčit sám: víc odpočíval, více spal, víc chodil na slunce a na vzduch a požíval taky vodní koupele. Pomalu, pomalu se jeho zdraví zlepšovalo. On však všechno připisoval Bohu a modlitbám jedné karmelitánky z Przemyslu, která za něho nabídla Bohu život. Nakonec se vyhrabal se z nemoci, prodělal rekonvalescenci, ale byl stále v Itálii.

V roce 1891 se uvolnila fara v Miejsce Piastowe v diecézi Przemyszl a tamní laický patron – jeho dávný přítel - se obrátil na dona Ruu, aby mu ho poslal za faráře. Biskup i jeho koadjutor s tím byli velmi srozuměni, protože doufali, že touto cestou dostanou co nejdříve salesiány do Polska.Proto byl 23 března 1892, s dovolením představených poslán do Polska. Tam byl ustanoven farářem v Miejsce Piastowe, ve své diecézi Przemyśl. Když jeho zdravotní stav byl velice vážný a myslelo se, že je blízko smrti, tak Don Michal Rua, první nástupce Dona Boska, se rozhodl, že ho pošle do Polska, že by to mohlo prospět jeho zdraví. Don Rua přijal nabídku a počátkem roku 1892 poslal Dona Bronislawa Markiewicze do Polska.

Když se don Markiewicz uzdravil tak se dal hned do práce a v Miejscu Piastowe, začal uplatňovat to, co viděl u svatého Jana Boska, ale tak trochu po svém. Bez nejmenší zmínky turínským představeným začal přijímat do fary, kterou upravil jako malý ústav nejen chlapce, ale i děvčata a zaměstnával je zemědělskými pracemi na polích, která patřila k faře. Don Michal Rua mu psal a měl radost z toho, že se uzdravil. Poslal mu také na pomoc jednoho klerika ze Slezska Petra Sikora. V následujících letech byli poslaní také jiní asistenti, aby si u něho vykonali pedagogickou praxi.

Brzy začaly do Turína docházet stížnosti, že pan farář zanedbává farnost, přijímá příliš mnoho chovanců a nepostupuje ve shodě s církevními představenými. Don Michael Rua tam poslal za sebe vizitátora,

benátského inspektora dona Veronesi, ten poslkou situaci absolutně nepochopil. Ten po pohovoru s biskupem, patronem a všemi, kdo měli na věci zájem, vyzval Dona Bronislawa Markiewicz, aby se dal k dispozici představeným. Po návratu vyložil vše donu Michalovi Rua. Ten vyzval Dona Bronislawa Markiewicz, aby snížil počet chovanců a zřetelně oddělil ložnice děvčat od ložnic chlapců jako i jiné prostory ve faře, aby se věnoval lépe farníkům, dbal o čistotu a vzhled kostela a čistotu celé fary. A pozval ho na exercicie do Turína, kde si budou moci lépe ujasnit současný stav věcí. Ten však na dopis neodpověděl, na duchovní cvičení nepřijel, dokonce vyhnal z fary polského salesiánského kněze pátera Sikoru i s jinými spolubratry, kteří sem byli poslání, aby mu pomáhali. Postavil se do odboje a v dopisech posílaných některým salesiánům (nikdy však žádnému představenému), prohlašoval, že se chce držet jen pravé řehole salesiánské společnosti, ne takové, jakou z ní udělali současní představení. Don Michal Rua se pak obrátil na biskupa, aby pomohl řešit tuto záležitost.

Jeden z jeho chovanců a prvních žáků o začátcích Dona Bronislawa Markiewicz píše toto: „Bez nějaké pomoci, ze strany společnosti, v atmosféře netečnosti a nedůvěry přes překážky a v nedostatku vhodného prostoru měl v roce 1894 institut dona Bronislawa Markiewicz 30 chovanců, a tehdy taky začínají vznikat první dílny, na které v budoucí generace, budou pyšné“.

Příčina zrodu prvních dílen a pracovišť kde se spravovali boty, kde se šili oděvy, a vyráběl jednoduchý nábytek anebo se pletly koše, byla především potřeba komunity samotného institutu a místních lidi. Pro chlapce, kteří se chtěli stát kněžími, organizoval vyučování, na úrovni gymnázia, a vyučujícími byli buď on sám anebo asistenti seminaristé. V roce 1895 bylo tam takových žáků 25.

Každodenní chod institutu probíhal podle pravidel, jaké byly v ústavech Dona Boska. Den začínal ranními modlitbami, meditací a mší. Po snídání každý šel do práce anebo plni úkoly, které mu byli svěřeny. Po obědě byla návštěva Nejsvětější Svátosti a pokračovalo se v práci. Během prvních let institutu nebyla po obědě rekreace a škola začínala ve čtyři odpoledne. Po večeři v 8 hodin byla rekreace, večerní modlitby, a nakonec tradiční slůvko na dobrou noc. Struktura vedení byla stejná jako v salesiánských ústavech. Don Markiewicz k tomu všemu dělal faráře se všemi povinnostmi. Ve svých spisech povzbuzoval rodiče, aby ve výchově nepoužívali násilí a povzbuzoval všechny, aby vyučovali katechismus. Institut se v roce 1895 – 1897 se rychle rozvíjel a počet chovanců rostl.

V roce 1897 přijel na visitaci do Miejsce Piastowe představený Benátské inspektorie, kam ten dům v Miejscu Piastowe spadal, inspektor don Mosè Veronesi. Vizitátor, nebyl absolutně schopný pochopit polskou situaci. Don Mose Veonesi potom předložil zprávu z vizitace Donu Michalovi Rua a ten na základě této zprávy potom jednal.

Největší kontroverzi vyvolalo nařízení o tom, že jiné jídlo mají mít představení a jiné chovanci. Podle mínění vizitátora dona Mosè Veronesi seminaristi e spolubratři salesiáni měli dostávat každý den alespoň jednou denně maso a alespoň jednu sklenici piva na oběd a jednu na večeři. Chovanci měli jíst tak, jak jídávali předtím. Vizitátor toto nařízení odůvodňoval takto: Ti, co od rána do večera pracují, aby vychovali chlapce bez nároku na odměnu, měli by dostat alespoň přiměřenou stravu.

Don Bronislaw Markiewicz byl rozhodně proti tomu. On se domníval, že vychovávatele mají jít příkladem chovanců a realizovat motto: „Umírněnost a práce“, protože, na rozdíl od středomořských oblasti, v Polsku pivo a víno se používalo jenom v bohatých rodinách. Tato direktiva vizitátora byla proti snaze Dona Bronislawa Markiewicz šířit v polské společnosti zvyk nepít alkohol vůbec. V Polské společnosti byly veliké problémy s alkoholem. Toto Italové pochopit nemohli.

Don Mose Veronesi předal zprávu z vizitace hlavnímu představenému salesiánů donu Michalovi Rua a ten 19. prosince vyloučil Dona Bronislawa Markiewicz ze Salesiánské kongregace a předal ho místnímu ordináři, to znamená biskupovi v Przemyślu. Don Bronislaw v Przemyślu už předtím začal šířit zprávy, že zakládá novou Kongregaci pro výchovu mládeže.

Místní biskup se však postavil za Dona Bronislawa Markiewicz a viděl ve schizmatu známku vitality. Na to Don Michal Rua podle stanov dopisem z 27. března 1898 vyloučil odbojníka ze Salesiánské Společnosti. Věc však tím neskončila. Don Bronislaw Markiewicz vzhledem k novým podmínkám, se rozhodl jednat podle vlastního svědomí a odhodlal se vytvořit svou vlastní Kongregaci. Aby svému dílu dal solidní právní

bázi, v očekávání církevního schválení, 9. září 1897 Bronislaw Markiewicz napsal místnímu biskupovi a papeži Lvu XIII, prosbu o dovolení založit nový řeholní Institut nazvaný „Umírněnost a Práce“ s cílem zachránit opuštěnou mládež v nejširším slova smyslu, dát se do služeb opuštěných děti, přijímat je zdarma.

Brzy 14. dubna 1898 dosáhl státního schválení a o rok později i papežského jako veřejné sdružení věřících. V soukromí se však vydával i se svými stoupenci za pravé salesiány, kteří věrně zachovají původní Stanovy.

Aby získal finanční prostředky a uchoval dobré jméno svého díla, vydával slovem i tiskem sebe i dílo nadále za salesiánské, ovšem ke škodě a ostudě pravých salesiánů. Získával svými dopisy stoupence také mezi Poláky v Itálii. Získal tak klerika Orlembu, který utekl z Lombriaska a ačkoliv neměl ještě žádné svěcení, páter Bronislaw Markiewicz ho udělal ředitelem ústavu. Don Michal Rua se musel obrátit na kardinála, prefekta kongregace pro biskupy a řeholníky, aby zarazil propagandu dona Bronislaw Markiewicz.

Na zákrok Říma, přes příkaz místního biskupa, se don Bronislaw Markiewicz přestal veřejně představovat jako salesián. V roce 1897 se rozhodl založit dvě nové Kongregace na báze spirituality di Jana Boska a přizpůsobil je místním poměrům a specificitě vlastního charismatu. Byl znovu přijat do diecéze Przemyśl. Don Bronislaw své dílo nazval „Společnost umírněnosti a práce“ pod ochranou svatého Archanděla Michaela. Dál tedy pokračoval ve své činnosti faráře a ředitele Institutu (Společnosti) kterému dal jméno „Umírněnost a Práce“ (1898).

Proti salesiánům měl tři námitky:
1. Salesiáni zradili původní chudobu Dona Boska v jídle. Jedí přepychově, zatímco by měli jíst tak jako ostatní místní venkované. Nebral na vědomí, že sám Don Bosko vydal směrnice pro úpravu jídla, aby jednak vyhovovalo řeholním zvyklostem, ale hlavně stačilo ke krytí energie vynakládané v houževnaté práci.

2. Proti vůli zakladatele vyžadují plat (penzi) za chovance v ústavech. Rovněž neviděl, že sám Don Bosko přímo v Pravidlech pro domy prohlašuje, že není spravedlivé, aby byl vydržován na útraty chudých, kdo má nějaký vlastní majetek. A plat za chovance byl různě odstupňovaný právě podle finančních možností jejich rodičů nebo zástupců. Vcelku byl plat vždy nižší než skutečné výlohy a nikdy nescházeli chovanci vydržovaní úplně zdarma.

3. Salesiáni brali polské peníze, ale nedělali nic pro polskou mládež. Neviděl, protože nechtěl vidět, co vše dělali od roku 1887 turínští salesiáni pro polské mladíky, kteří toužili po kněžství. Přijímali je ve stále větším počtu, zřizovali pro ně nejprve samostatné sekce, potom výlučně pro ně koupili celý dům v Lombriasco a nikdy se neohlíželi, zda a kolik mohou přispívat.

(Více o tomto sporu v Aktech Mezinárodního sympozia konaného v Turíně 28.10 – 1.11. 2009 - s názvem Don Michal Rua první nástupce Dona Boska str. 423-426. Je to takzvaný spor o pití piva v ústavě)

Jako odpověď na drastické opatření ze strany salesiánů se Don Bronislaw Markiewicz z Kongregace Dona Rua a vytvořit Společnost věrnější, jako se domníval, původním úmyslům Dona Boska. 29 prosince 1897, sekretář Hlavní Rady napsal v zápisu ze zasedání Rady: „Přečetli jsme si zprávu, že Don Markiewicz nadále setrvává v odpadlictví. Oblékl do kleriky nové členy a připustil ke slibům některé své dcery“. Je to všechno.

Existuje i dlouhý dopis Dona Bronislava Markiewicz, datovaný 28. prosince 1897, jako odpověď biskupovi z Przemyśl, který se ho ptal na důvody jeho rozchodu se Salesiány. Hlavní body byly tyto:

1. Salesiáni změnili původní pravidla, ve kterých kralovalo motto „Práce a Umírněnost“. Teď se obrátili na střední třídu a utekli od „chudých a opuštěných“.
2. Centralizovali noviciát
3. Centralizovali ekonomické vedení ve prospěch.
4. Chtějí italizovat Poláky, kteří k nim přicházejí.
5. Stejné tendence jsou i v misiích: „italizovat tyto země, především Jižní Ameriku, to je hlavní princip salesiánských misionářů, a ne obrácení divochů“.

V jenom dopise píše: *„V důsledku toho potom, co jsem během 11let vyčerpal veškerou svojí argumentaci, teď jasně vím, že pro mne a pro můj institut, pro Polsko, pro církev je užitečnější, abych se oddělil od*

Italských Salesiánů a založil jinou Kongregaci a věnoval se prvotním Pravidlům Dona Boska. S tímto cílem 23. září tohoto roku jsem představil prosbu Nejdůstojnějšímu pánu biskupovi v Przesmyslu a svatému Otci. Tak se zrodí „Společnost Práce a Umírněnosti" pro, kterou náš právník dostane bez těžkosti schválení i od civilní správy".

Biskup se ze své strany nemusel domnívat, že by se měl postavit proti jeho plánům založit Kongregaci podle prvotního ducha Dona Boska, inspiroval se podobnými příklady v dějinách církve", jak to čteme v zápise Hlavní Rady ze 14 března 1898. „Don Rua odpověděl, že Don Markiewicz odmítl poslechnout potom, co mu napsali, aby řídil dům podle pokynů, které mu byly sděleny samotným Hlavním Představeným, že si nemůžeme dovolit, aby tato nová Kongregace nosila titul naší Kongregace. Podle Pravidel je Don Markiewicz osvobozen od slibů, a že se v důsledku toho už nepodílí na našich privilegiích".
Hlavní Rada Salesiánské Kongregace, se rozhodla, poslat římskému prokurátorovi Cesare Cagliero kopii dopisu biskupa i odpověď na ní. Tak by ji ve vhodnou chvíli mohli představit Posvátné Kongregaci pro biskupy, to znamená Svaté Stolici.

Ve skutečnosti Don Markiewicz naléhal na Řím, kde naslouchali tak jako by je to nezajímalo. Na konci jednoho dlouhého dopisu papeži datovaného 5. dubna 1898, potom, co vyjmenoval výhrady vůči těm, které nazýval „Nová Salesiánská Společnost", napsal:

„[...] Když tento poslední [don Mose Veronesi], nejdříve ústně a potom dopisem naléhal ve jménu poslušnosti na uvedení [jejich italských zvyků]. Byl jsem donucen hlasem svědomí přerušit kontakty s představenými a založit Kongregaci podle prvotních Pravidel a podle toho, jak se choval Don Bosko. Boží Prozřetelnost mu dala za pravdu a nikdy ho neopustila, aby však čelil této situaci, musel mít pevné nervy.
V domě v Miejsce Piastowe, aniž bychom mluvili o duchovních cvičeních v duchu svatého Ignáce z Loyoly, dům dona Boska se velice odlišuje od ostatních salesiánských domů v Itálii především proto, že jeho chovanci se chovají ctnostně, tak jak to naléhavě doporučoval Don Bosko jako práce a umírněnost. Ukazují především tu vynikající stránku umírněnosti, kterou je pokora. Já dole podepsaný mám čtyři kleriky a čtyři bratry s věčnými sliby a také čtyřicet noviců.
Prosím tedy pokorně Vaši svatost, aby udělila této Kongregaci privilegia udělené Svatou Stolicí Kongregací založené Donem Boskem, v blahé paměti a kterého syn je věrnějším následovníkem a napodobovatelem."

Don Bronislaw Markiewicz postavil svou Společnost pod ochranou svatého Michaela Archanděla. Toto je původ mužské a ženské Kongregace Michaelitů, uznané v Římě po smrti zakladatele. Józef Sebastian Pelczar, nástupce biskupa Monsidnoar Solecki, v roce 1900 uznal dílo dona Markiewicz s názvem Kongregace Svatého Michaela Archandělu.

V této záležitosti jenom pocity Dona Rua se nás týkají přímo. Tyto pocity známe přes dopisy, které adresoval v roce 1897 a v 1898 biskupovi v Przemyślu, mons. Soleckému. 19. prosince 1897 prostě oznámil vystoupení Dona Bronislava Markiewicz ze Salesiánské Kongregace. Nedodržuje závazky, a úporně trvá na svém mínění, po třech měsících trpělivého čekávání, že to vezme zpět, nezůstalo donu Ruovi nic jiného než ho osvobodit od slibů [Don Markiewicz] a vymazat ho ze seznamu členů naši Kongregace

Později Don Rua v latinsky psaném dopise místnímu biskupovi, podrobně popsal jeho výtky vůči Kongregaci. Po tomto sporu se Don Bronislav tvrdě pracuje a buduje Novou Kongregaci pro výchovu mládeže. Tak vznikly dvě nové Kongregace založené na spiritualitě Jana Boska. Pravidla však přizpůsobil specifičnosti vlastního charizmatu.

Nové rozvíjející se dílo dona Markiewicz, které přijímá chovance bez placení, vyžadovalo formaci kněží. V roce 1900, posílá své čtyři následovníky studovat na Gregoriánskou Universitu do Říma. Na podzim roku 1901, prosí svého biskupa Monsignora Pelczar, byl to jeho spolužák ze semináře, aby do diecézního semináře mohli vstoupit někteří jeho kandidáti. Je však odmítnutý, protože kandidáti nemají maturitu. Tento biskup nedávno předtím potkal dona blahoslaveného dona Ruu a ten ho ovlivnil v náhledu na něho. Podle biskupa měl by udělat toto: zkoumat možnosti vrátit se mezi salesiány, kteří jsou ochotní ho přijmout. Protože to odmítá, tak mu biskup nařizuje, že klerici musí svléknout kleriku a vstoupit do nějakého jiného řádu. Biskup to vidí jinak a don Markiewicz to vidí také jinak. Monsignor Pelczar v roce 1902 dovolil donu Markiewicz otevřít na zkoušku noviciát v Miejsce Piastowe, ale potom popřel jeho schválení.

Klerici formování donem Markiewicz byli svěcení od biskupů jiných diecézi a až 29. září 1921, devět let po smrti zakladatele, Adam Stefan Sapieha, arcibiskup Krakova, udělil oběma institutům kongregace svatého Michaela Archanděla titul institut řeholního života diecézního práva. Bůh nechává tyto dva přátele zkoušet se navzájem. Monsignor Pelczar byl blahořečen papežem Janem Pavlem II 18. května 2003.

Svým synům don Markiewicz jasně vyloží situaci, je to pro ně tvrdá rána. Na druhý den všichni klerici zmizí. Poslal je studovat do Krakova, kde uznají jejich morální a intelektuální kvality a jejich výborné studijní výsledky. I přes hrozné utrpení don Markiewicz je klidný a radostný:
«Tady se jeho svatost projevila hlučným způsobem, napsal jeden z jeho synů, když nás donutili svléknout habit. Řeklo by se, že díky této zkoušce veliká milost zaplavila jeho duši».

Monsignor Pelczar zůstal poslušností dona Markiewicze, odzbrojen a začal mu finančně pomáhat. Na konci roku 1902, don Markiewicz se znovu pokusí u biskupa o schválení svého institutu, který postaví pod ochranu svatého Michaela Archanděla. Po této nové žádosti biskup kategoricky odmítá i ženskou větev institutu, která měla pomáhat v provozu ústavu, kde sirotci a chudí byli zdarma.
Ty nakonec v ústavech zůstanou, ale jako služebné. Někteří klerici odejdou ze studia teologie, aby mu byli po boku a pomáhali mu. Aby biskup mohl kontrolovat mužské sdružení tak jmenuje rektora a zástupce rektora, aby pomáhali donu Markiewicz. Zástupce rektora však jedna v rozporu s pravidly.

Po opakované žádosti o schválení ženské větve biskup ji znovu odmítá. Don Markiewicz neztrácí odvahu, i když jeho synové se viklají pod zkouškou. Don Markiewicz se domnívá, že tím víc získáme, čím víc jsme ponižování.
V říjnu roku 1911, don Markiewicz může prohlásit, že v jeho institutu od založení bylo vychováno a naučilo se řemeslu víc než 2000 mladých lidi.

V roce 1905, ruské impérium se otřásá v křečích a příčinu hledá i v církvi. Avšak dílo dona Bronislaw Markiewicz zůstává v klidu. Jeden z vedoucích socialistů mluvil o něm takto: „Je nemožné nenávidět dílo, které v praxi moc miluje chudé lidi, třebaže nemůžeme zabránit pocitům nevole vůči těm, kteří si říkají křesťané, ale podle své víry nežiji.“

11. prosince 1911, don Markiewicz měl mozkovou mrtvičku. Velice trpěl, lékaři mu nedokázali pomoci a tak 29. ledna umírá. Všechno snáší heroicky. Nakonec oba instituty, které postavil pod ochranu svatého Michaela Archanděla – Kdo je jako Bůh, mu pomohl schválit nový krakovský biskup Monsignor Sapieha, který znal a obdivoval jeho dílo. Michaeliti nadále pokračovali ve své činnosti pro mladé a opuštěné lidi. Pomáhali jim různí spolupracovníci, které oni připravovali a formovali. Boží Prozřetelnost nikdy nezklamala důvěru jejich zakladatele.

Už v srpnu roku 1903 otevřel páter Bronislaw Markiewicz nový dům v Pawlikowicích, poblíž Krakova, kde našlo domov a možnost duchovní odborné formace více než 400 sirotků. Plné nasazení se pro chlapce, heroické obětování se, množství práce, kterou bylo třeba vykonat, ho velice brzy vyčerpalo a ohrozilo jeho zdraví, které už bylo pošramoceno v Itálii. Zažil při své radikalitě mnoho těžkostí a zklamání, ale vyrval ve volbě pro chudé a opuštěné chlapce a lidové vrstvy. Jeho originální pastorace byla spíše zaměřená na působení mezi chudými na venkově. Jeho originální způsob pastorace popsal v jeho první životopisec kněz Mieczysław Stachura s názvem „Vešel mezi lidi“.

Už před svou smrtí, tak i po dvé smrti byl don Markievicz považován na mimořádného člověka. Pověst o svatosti kněze Bronislawa Markiewicz stále rostla. I přes třeskuté mrazy přišlo se mnoho lidi s ním rozloučit.

Představení dvou řeholních institutů pod ochranou svatého Michaela Archanděla, které založil, požádali biskupa v Przemyslu, aby zahájil proces jeho blahořečení. Ten začal v roce 1958. Celá kauza byla uzavřena 2. července 1994 v přítomnosti svatého otce Jana Pavla II., byl prohlášen dekret o hrdinskosti jeho ctnosti a deset let nato, 20. prosince 2004, byl vystaven „Dekret o zázraku“ na přímluvu dona Bronislawa Markiewicz.

K četným svědectvím a osobním vzpomínkám, rádi bychom zdůraznili jeho velikou lásku k Pánu Ježíši a k bližním, zvláště nejchudším, přehlíženým, opuštěným a sirotkům, jimž věnoval sebe celého. Měl hlubokou touhu přijmout, co nejvíce chlapců a nabídnout jim lidské teplo, které jim tak chybělo. Tato hluboká touha je vyjádřena v jeho slovech: „Chtěl bych přijmout miliony opuštěných chlapců ze všech národů, zdarma je živit a oblékat.“

K tomuto imperativu lásky spojenému s odvahou, považovanému v tehdejší době za volbu pro chudé, zůstal věrný až do smrti a heroicky přijal všechny důsledky, které z této volby vyplynuly.“
Postulátor kauzy Dona Bronislava Markiewicz, řekl toto: „Byla to neshoda mezi dvěma svatýma“. Určitě, tím, že církev uznala hrdinskost jejich ctnosti a blahořečila jak jednoho, tak druhého: Michele Rua byl blahořečen 29. října 1972 a Bronislav Markiewicz 19. června 2005.

Třeba však dodat, že ten, kdo trpěl v této „bitvě svatých“ více, byl určitě, Don Michele Rua. Založení prvního salesiánského domu v Polsku, ho stalo veliké množství bolesti. On, který byl velice skrupulosní v následování Dona Boska, který věrně kráčel v jeho šlépějích, byl veřejně obviněn, že byl nevěrný svému mistru. Na začátku byla Pravidla údajně přísnější, tak to mu způsobovalo velikou bolest.

Donu Markiewicz se taky připisují různá proroctví. Nejznámější je z roku 1863: „Navíc, Pán Bůh Vás Poláci uvede ve známost, když dáte světu velkého Papeže“ - Warto więc tego prawdziwego Proroka poznać, tym bardziej że większość jego proroctw już się sprawdziła - wśród nich to z 1863 r. dotyczące Papieża Polaka: Najwyżej zaś Pan Bóg was (Polaków) wyniesie, kiedy dacie światu wielkiego Papieża...

Den blahořečení byl stanoven na 24 května 2005. Smrt Jana Pavla II. potom překazila tento plán. Papež Benedikt XVI potom navrhnul nový termín beatifikace: 19 června 2005. Tehdy probíhal krajský Eucharistický kongres ve Varšavě. 19. června byl tedy prohlášen za blahoslaveného apoštolským listem papeže Benedikta XVI, ten byl čten a publikován v Polsku kardinálem primátem Józefem Glemp ve Varšavě. Polský Primas kardinál Josef Glemp byl hlavní celebrant beatifikační mše.

Polské salesiánské dílo začalo v té době vyrůstat jinde než Miejsce Piastowe a na jiných kořenech: v Osvětimi – později tak smutně proslulém Osvětimi - „Ausschwitz“. Bohužel i toto dílo muselo hned překonat těžkou krizi. Prosme blahoslaveného Bronislawa Markiewicz, aby nám získal milost vytrvat ve službě Bohu i přes četná ponížení a kříže, které musíme snášet.
K 31. prosinci 2008 kongregace Michaelitů měla 27 case e 345 řeholníků, z toho 253 kněží.

(zpracoval Jan Ihnát, SDB)